SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:795

av Charlotte Nordström (M)

Stärkt företagande inom hästnäringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka företagandet inom hästnäringen genom förbättrade villkor och likvärdiga förutsättningar med andra lantbruksverksamheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hästföretagen utgör en viktig del av svenskt lantbruk (jordbruk, skogsbruk, trädgård och djurhållning) och inte minst som intäktskälla. Verksamheterna varierar i storlek och inriktning.

Spektrumet sträcker sig från hästverksamhet som en del av ett större lantbruksföretag, till mindre företag utan anställda där företagaren inte försörjer sig helt på hästverksamheten, upp till större hästföretag som fungerar som betydande arbetsgivare. De hästföretag som ingår i lantbruket har oftast en blandad verksamhet, medan ridskolor och travrörelse vanligen har en tydligare företagsinriktning. Branschen utmärker sig genom en högre andel kvinnliga företagare jämfört med många andra näringar.

Hästföretagen finns över hela Sverige och kan utgöra en viktig tillgång för att kunna stärka Sveriges krisberedskap ur flera perspektiv. Hästar kan användas som dragdjur, transportmedel och livsmedel. I tider med brist på konstgödsel framträder tydliga affärsmöjligheter, inte bara för gödning utan även för uppvärmning genom hästgödsel.

Trots potentialen finns betydande hinder som begränsar drivandet och affärsutvecklingen av hästföretag samt möjligheterna till ökat hästföretagande. För att stärka hästnäringen behöver det bli mer gynnsamt att bedriva hästverksamhet på landsbygden och i glesbygd. Hästnäringen lyfter fram flera kritiska hinder, som finansieringssvårigheter och lönsamhetsproblem, bristande möjligheter till ersättningar från den EU-gemensamma jordbrukspolitiken samt svårigheter att bli godkänd för F-skattsedel och momsregistrera företaget hos Skatteverket.

En grundläggande förutsättning för företagsamhet är möjligheten att registrera sitt företag, erhålla F-skattsedel och bli momsregistrerad. Här möter hästnäringen särskilda utmaningar. Skatteverket tolkar gränsen mellan privat verksamhet och näringsverksamhet på ett sätt som begränsar näringens utvecklingsmöjligheter. Myndigheten har ofta en restriktiv syn och ställer extra höga krav på hästverksamheter för att dessa ska få driva företag. Problemen blir särskilt tydliga för företag med hästverksamhet där det kan uppfattas som att det finns inslag av privat nyttjande av företagets tillgångar. Hästföretagandet ifrågasätts ofta som ett personligt intresse eller hobbyverksamhet – frågor och krav som sällan ställs för andra branscher.

Detta drabbar särskilt hårt företagare som vill driva sin verksamhet på deltid, vilket många önskar speciellt i uppstartsfasen. Sådan verksamhet bedöms ofta som hobbyverksamhet, vilket innebär att företagaren inte får samma förutsättningar att utveckla och växa med sin hästverksamhet. För att ta till vara näringens potential att skapa arbetstillfällen, bidra till lokal utveckling och stärka den svenska livsmedels- och krisberedskapen bör regelverk och myndighetstillämpning ge hästföretag likvärdiga villkor som för andra lantbruksverksamheter.

Med förbättrade förutsättningar kan fler hästföretag startas, lönsamheten förbättras och sysselsättningen öka på landsbygden. Regeringen bör därför se över förutsättningarna för hästföretag att erhålla F-skattsedel och momsregistrering och möjliggöra deltidsdrift samt säkerställa att bedömningar sker på ett rättssäkert, förutsägbart och konkurrensneutralt sätt. Vad som här anförs om att stärka företagandet inom hästnäringen bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Charlotte Nordström (M)